

ProRail B.V.
H.G.M.J. van Helvoort
Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
7 juli 2006	GJZ/Budel- Weert/20630545	ff75c.06.toek.0220.sh	10 oktober 2006
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
onthefing Flora- en faunawet artikel 75, lid vijf en lid zes, onderdeel c		0800-22 333 22	1

Geachte heer Van Helvoort,

Naar aanleiding van uw verzoek van 11 juli 2006 en aangevuld op 12 september 2006, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2006/0220, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 11, 13, lid een, van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen; het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen en het vervoeren en onder zich hebben van de levendbarende hagedis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het project 'Onderhoudswerkzaamheden baanvak Budel-Weert'. Op het baanvak Budel-Weert zijn momenteel veel dwarsliggers van slechte kwaliteit en is het ballastbed sterk met zand vermengd. Om veilig op dit baanvak te rijden, is het noodzakelijk de toestand van het spoor op korte termijn te verbeteren. De noodzakelijke werkzaamheden bestaan uit het vervangen van spoorstaven, dwarsliggers en steenslag van het ballastbed. Het onderhoud zal in opdracht van ProRail B.V. worden uitgevoerd door Strukton Railinfra. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 11 en 13, lid een, van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de levendbarende hagedis, voor de periode van 15 oktober 2006 tot en met 15 maart 2007.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De levendbarende hagedis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid een, onder c, van de Flora- en faunawet en behoort niet tot de beschermde soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1, behorende bij het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525).

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 oktober 2006	ff75c.06.toek.0220.sh	2

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 9, 11 en 13, lid een, van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren; te vervoeren en onder zich te hebben.

Ontheffing

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het doden en/of verwonden van de beschermde diersoorten. Gelet op de zorgplicht, genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt echter geen ontheffing verleend voor het doden en/of verwonden van de beschermde diersoorten

Op grond van artikel 75, lid vijf van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Instandhouding van de levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is verspreid in het plangebied en in vrij grote aantallen aangetroffen. De soort gebruikt specifiek het buitenste deel van de onderhoudsweg als opwarm- en foerageergebied. Overwintering vindt hoogstwaarschijnlijk plaats in de aangrenzende spoortaluds en -bermen. Het meest kwetsbaar zijn de exemplaren in de deelgebieden ten westen van de Fabriekstraat en ten oosten van de Trancheeweg. Hier is het leefgebied geheel beperkt tot het spoorwegterrein of maakt het spoorwegterrein een belangrijk deel uit van het leefgebied. Met name de populatie voor de spoorbrug bij Weert lijkt grotendeels geïsoleerd en kwetsbaar. De dieren leven hier juist rond de toegangsweg naar en boven op het baanlichaam naast de spoorlijn Budel-Weert en uitwijkmogelijkheden ontbreken hier. De populatie in het tussengelegen gebied van de Weerter- en Budelerbergen loopt minder gevaar. Hier is vrijwel zeker sprake van een grote populatie, waarbij de spoorbermen slechts een klein deel van een uitgestrekt geschikt leefgebied bestrijken. De werkzaamheden vinden plaats op de bovenzijde van het baanlichaam. Door het inrichten van het werkterrein, het plaatsen van werkketen en het vernieuwen van het spoor worden vaste rust- en verblijfplaatsen verstoord, beschadigd en vernietigd. Ook worden aangetroffen exemplaren gevangen en vervoerd. De populaties hebben voldoende uitwijkmogelijkheden en doordat de werkzaamheden in de winter plaatsvinden, zullen exemplaren minder hinder ondervinden door tijdelijk verlies van foerageergebied en opwarmplekken. De deelpopulatie nabij de spoorbrug bij Weert komt niet verder in het geding door de ingreep, indien ter compensatie van het verlies van leefgebied bomen worden verwijderd op het zuidtalud van het baanvak tussen de toegangsweg en de spoorbrug. Door het gebruik van het baanvak zal de levendbarende hagedis geen hinder ondervinden. De soort zit voornamelijk in de randen van de spoorberm, langs het onderhoudspad en op het talud van de spoordijk. Mogelijk is een hoge gebruiksfrequentie zelfs gunstiger voor de levendbarende hagedis dan een lage gebruiksfrequentie. Door een hogere gebruiksfrequentie zal er minder sprake zijn van begroeiing van de spoorbaan, waardoor de spoorbaan geen voedsel of beschutting kan bieden voor exemplaren.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 oktober 2006	ff75c.06.toek.0220.sh	3

Ook zullen exemplaren eerder wennen aan het gebruik van de spoorbaan bij een hoge gebruiksfrequentie.

Om de negatieve effecten van de werkzaamheden ten aanzien van de soort zoveel mogelijk te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Het tijdstip van uitvoering van de werkzaamheden is voor hagedissen een uiterst belangrijke factor. Door, zoals nu, niet in de activiteitsperiode van de dieren te werken, wordt directe schade, zoals het doden en verwonden van dieren, in belangrijke mate voorkomen.
- Ook zorgvuldig werken beperkt de schade. Van belang is het zo min mogelijk berijden van spoorbermen en taluds en het zo weinig mogelijk achterlaten van restmateriaal op oneigenlijke plekken (taluds, bermen). Door werkketen buiten gebieden met kwetsbare hagedissen(deel)populaties te plaatsen, kan veel schade worden voorkomen. Het baanlichaam, inclusief talud en berm, zou met name moeten worden ontzien in het oosten en, in mindere mate, in het uiterste westen van het werkgebied.
- Compensatie biedt een oplossing voor de deelpopulatie in het uiterste oosten van het baanvak, net voor de spoorbrug bij Weert. Van deze populatie gaat de gunstige staat van instandhouding mogelijk deels verloren, doordat vrijwel het gehele foerageer- en opwarmgebied kan worden aangetast door de berijding, ook wanneer de plaatsing van werkketen wordt voorkomen. Momenteel ontbreken geschikte uitwijkmogelijkheden, maar deze zijn wel relatief eenvoudig te ontwikkelen. Door het zuidelijke talud tussen de toegangsweg en de spoorbrug te ontdoen van jonge bomen en het grootste deel van het struweel, ontstaat direct vervangend foerageergebied. Deze maatregel zal voor half maart, dus voor het actief worden van de hagedissen, worden uitgevoerd.

De gunstige staat van instandhouding van de levendbarende hagedis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dieren en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Nadere toelichting ontheffing

De ontheffing geldt nadrukkelijk uitsluitend voor de onderhoudswerkzaamheden. De aanvraag is beoordeeld op grond van het wettelijk belang 'bestendig beheer en onderhoud'. De geplande onderhoudswerkzaamheden aan het baanvak Budel-Weert dienen namelijk geplaatst te worden in het kader van de wettelijk op ProRail B.V. berustende zorgplicht voor de veilige berijdbaarheid van het betreffende baanvak, dat opgenomen is in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen. De onderhoudswerkzaamheden leiden niet tot een capaciteitstoename van het baanvak Budel-Weert. De toegewezen maximumcapaciteit is vastgelegd in de Netverklaring, opgesteld door ProRail. Hierin staat het baanvak Budel-Weert aangegeven als D2-V60 (zwaardere treinen met maximum aslast 22,5 ton en een maximum snelheid van 60 km/u).

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 oktober 2006	ff75c.06.toek.0220.sh	4

De onderhoudswerkzaamheden zijn bedoeld om het baanvak weer in een dusdanige staat te brengen, dat het verantwoord is om het overeenkomstig de huidige bestemming en toegewezen maximumcapaciteit te gebruiken.

Omdat de onderhoudswerkzaamheden aan het baanvak Budel-Weert worden uitgevoerd vanwege een voorgenomen gebruik, is het gebruik meegenomen in de beoordeling van de ontheffingsaanvraag. Binnen de toegewezen maximumcapaciteit en de huidige beschikbare kennis en informatie over ter plaatse voorkomende soorten, met name de levendbarende hagedis, kan worden aangenomen dat deze geen hinder zal ondervinden van het gebruik van het baanvak. Mogelijk dat broedvogels wel last van het gebruik zullen ondervinden, maar als er sprake is van een continu gebruik voordat het broedseizoen begint, zullen vogels zich hierop aanpassen. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Er zullen voor het gebruik van het baanvak geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden. Het aanvragen van een ontheffing voor het gebruik lijkt dientengevolge niet nodig te zijn. Ik wil u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden toch verbodsbepalingen dreigt te overtreden, u alsnog ontheffing dient aan te vragen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken. U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Juridische Zaken, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht. Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres
- de vermelding: 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' en het aanvraagnummer
- een afschrift van deze brief
- de redenen van uw bezwaar
- de datum van uw bezwaarschrift
- uw handtekening

De Teammanager Juridische zaken van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 oktober 2006	ff75c.06.toek.0220.sh	5

Gebiedenbescherming

Een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet treedt niet in de plaats van een passende beoordeling met betrekking tot de instandhouding van habitats (gebiedsaspect) die in dit geval mogelijk aan de orde is daar de voorgenomen werkzaamheden plaats vinden in de nabijheid van Natura 2000 gebied 'Weerter- en Budelerbergen en Ringselven'. Ook is een ontheffing geen indicatie voor de uitkomst van een eventuele toets Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn. Het soortenaspect -inclusief bijlage IV van de Habitatrichtlijn- is een onderwerp van de Flora- en faunawet, terwijl het gebiedsaspect expliciet aan de orde is bij de passende beoordeling conform Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gebiedsaspect van voornoemde Europese richtlijnen is geregeld in de hiertoe gewijzigde Natuurbeschermingswet (in werking getreden op 1 oktober 2005).

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. ing. S.N.J. Vreeburg

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Naar aanleiding van het verzoek van de heer H.G.M.J. van Helvoort
namens ProRail B.V., op 11 juli 2006 en aangevuld op 12 september 2006

gelet op artikel 75, lid vijf van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	ProRail B.V.
Adres:	Arthur van Schendelstraat 670
Postcode en woonplaats:	3511 MJ UTRECHT
Voor het tijdvak van:	15 oktober 2006 tot en met 15 maart 2007

ONTHEFFING

FF/75C/2006/0220

Van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 11, 13, lid een, van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen; het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen en het vervoeren en onder zich hebben van de levendbarende hagedis (*Lacerta vivipara*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het baanvlak van de spoorlijn Budel-Weert, welke van oost naar west loopt van de Belgische grens naar Weert, één en ander zoals is aangegeven in figuur 1 op bladzijde 12 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Toetsing natuurwetgeving spoorlijn Budel-Weert in verband met vervangen dwarsliggers en ballast, projectnummer P2005/40, Ecologica, Maarheeze, juni 2006'.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen.
4. ProRail B.V. (hierna te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
5. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht te zenden.
De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b. soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c. de handelingen die mogen worden verricht;
 - d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - e. omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
 - f. periode waarvoor de machtiging geldt.

- De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifieke voorwaarden

7. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in de periode van 15 oktober 2006 tot en met 15 maart 2007.
8. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het werkgebied te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van exemplaren van de levendbarende hagedis. Indien exemplaren worden aangetroffen, dienen deze te worden gevangen en direct te worden uitgezet in de directe omgeving in een geschikt habitat, maar buiten het plangebied.
9. De inrichting van het werkterrein en de plaatsing van werkketen dienen de leefgebieden van de levendbarende hagedis zoveel mogelijk te ontzien.
10. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk plaats te vinden vanaf de spoorlijn zelf; berijding van spoorbermen en taluds en het achterlaten van restmateriaal op oneigenlijke plekken (taluds, bermen) dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden in leefgebieden van de levendbarende hagedis.
11. Bomen en struweel tussen de toegangsweg en de spoorbrug in het oosten van het plangebied dienen vóór maart 2007 te worden verwijderd, ten behoeve van compensatie van het vernietigen van geschikt leefgebied van de levendbarende hagedis.
12. Bovenstaande voorwaarden dienen te worden uitgevoerd na raadpleging en onder begeleiding van een herpetofaunadeskundige¹.
13. De ontheffinghouder dient ervoor te zorgen dat alle betrokkenen bij de uitvoering van het project op de hoogte zijn van deze ontheffing en de voorwaarden die hierin genoemd worden.

Overige voorwaarden

14. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden.
15. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Dordrecht, 10 oktober 2006

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. ing. S.N.J. Vreeburg

¹ Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die:

- Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, etc.)